

ване е сложенъ и различенъ спроти творчеството въ кое и да е отъ останалитъ изкуства; етапитъ на това творчество минаватъ презъ много стадии, воли и сръжности: архитекта, който замисля, работника, който физически го създава, стопанина, който плаща и т. н., всички тъзи внасятъ своята индивидуалност въ образа на създавания обектъ. Това явление при никое отъ останалите изкуства не се наблюдава: тамъ отъ първичния моментъ на пораждане идеята въ автора, до нейното реално проявление, остава изключително подъ волята на последния. — Все поради тази интегрална условност, въвеждане на нови форми става бавно и мудно, както бавно се асимилиратъ и продуктиратъ въ самата социална психология новизмитъ въ всъкденния животъ. Новите форми не се въвеждатъ до като предшествуващи им идеи не проникнатъ природата на цѣлата тази сложна система отъ фактори.

Формитъ се преповтарятъ, съ което се довеждатъ до съвършенство, тъхната основна мисъль най-често е културно наследство отъ предшествуващите поколения; и колкото тъ по сѫ напоени и наситени съ духътъ на миналото и старината, толкова тъхната сила на въздействие е по-дълбока. Дългото преповторение, по обратенъ пътъ на своя генезисъ, ги сродява съ психиката на народа, и по пътя на единъ атавизъмъ тъ ставатъ елементарни понятия на представлението, до като най-сетне се обръщатъ на символи за известни чувства и настроения. Иначе казано, консервативността и здравото привързване къмъ културното наследство отъ миналите поколения, характеризира особено архитектоничното творчество.

За обособяването на единъ строителенъ маниеръ, необходимо е да се намерятъ тъзи именно форми, които сѫ били дълго преповтаряни отъ поколенията, създадени непосредствено отъ нуждата на всъкденния животъ: живота на искрения непокваренъ и погълнатъ отъ непрекъснатъ етиченъ трудъ човѣкъ, който се бори съ земята и съ грижата за прехрана на себе си и тъзи около му. Въ къситъ паузи на този епиченъ трудъ, той е творилъ и това творчество има голѣма художествена стойност. Защото тука нѣма преднамѣреностъ, нито нечестиво желание да прояви личността си, нито пѣкъ това творчество е за него занаятъ за прехрана. Той е здравъ и душевно и тѣлесно, което е най-главното условие, и неговата творческа еманация е здрава и човѣшка и тя не носи недъгътъ на нездравия занаятчия въ изкуството.

Явно е, следователно, какво значение има системното излагане формитъ, които е създала интуицията на народа, ония форми, които